

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΤΗΣ ΚΙ' ΕΡΗΜΟΣΠΙΤΗΣ ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ...

Ε πέτυχε άπάνω στὸ φαγητό, ὁ πολυτεχνίτης κι' ἐρημοσπίτης φίλος μου. Αὐτὸς ὁ λίγο λόγιος, ὁ λίγο ζωγράφος, ὁ κάποτε πατᾶς, ὁ κάποτε χτίστης, ὁ κάποτε... κι' ἐγώ δὲν ξέρω, ἐπά τέλους, τί, φίλος μου αὐτός.

'Ο κύριος 'Ιξ.

Τὸν κάλεσα στὸ τραπέζι μου καὶ τὸν φότησα ἄν εἴησε. Μά ἔκεινος προφασίστηρε πῶς εἶχε φάει πειά. Ζήτησε μονάχα τὴν κατνοστακούλα μου καὶ βγάζοντας τὴν πίτα του, τὴν γέμως ὥς ἀπάνω κι' ἀρχίσει νὰ καπνίζῃ ἡδονικά. 'Αι...

'Ηταν χαρτομένος αὐτὸς ὁ κύριος 'Ιξ. Γέμιζε τὶς μπούκες του μὲ καπνὸν καὶ μοῦ τὸν φύσαγε παιχνιδάρικα στὰ μούτρα. Χαμήλωνα τὸ κεφαλῆ τὰ μάτια, μά ὁ καπνὸς μ' ἔτνιγε καὶ παρανέκουμεν δυνατά, σάν μούλια κρυολογημένο. 'Ο διαβόλο—'Ιξ δίψαγε για κουβέντα καὶ μὲ βίαιε νὰ τελειώσα.

Κατάτυνα τὶς μπούκες μου βιαστικός καὶ σάν ἀπόφαγα κι' ἀκόμητος τὴν πετσέτα μου στὸ τραπέζι, ἀρχίσει τὴν ἀνάθεσι :

— Ποῦ ἡσσον κρημένος τόσους μῆνες, φίλε μου, καὶ δὲν φάνηκε καθόλου; Σὲ νόμιζα πεθαμένον! τοῦ είτα.

Κι' ὁ φίλος μου, ὁ ἀνεκδιήγητος 'Ιξ, παίρνοντας ὑφος σοθαρό, μοῦ είτε μὲ κάποιο στόμιο :

— 'Ολα μάλα. Μπροσεὶ νὰ πηδάω σάν ψύλλος ἀπὸ ἐπάγγελμα σὲ ἐπάγγελμα καὶ νὰ κατατάνοιμα μὲ λογῆς-λογῆς ψιλοδούλεικε τὸν παδαρίο. Μά μὲ τὸ ἐπάγγελμα τὸν πεθαμένον δὲν θέλω νάγκη ναραβέρια. Είμαι ζωντανός, καθὼς βλέπεις.

Λέγοντας αὐτὰ λόγια, μοῦ ζωντανήτης, ὁ ἀδιόδωτος κι' αἰώνιος σελέμης, τὴν κατνοστακούλα μου. Παρ' ὅλο ποὺ μοῦ ξυνοφάνηρε —μήτως ἔκανε καὶ νισάφη στὸ καπνό;— τοῦ τίνη ἔδωσα ἄλλη μᾶ φορά.

Γέμισε αὐτοκτικά τὴν πίτα του καὶ μοῦτε κοροϊδευτικά :

— Τις πίκρες μου ξεχνῶ. Σάν κατάπινο τὸν καπνό.... καὶ τὸν φουφώ μετὰ Γέμιζε τὶς μπούκες του μὲ καπνὸν καὶ μοῦ τὸν φύσαγε παιχνιδιάρικα στὰ μούτρα...

— Μτᾶ! 'Εγινε καὶ ποιητής; τοῦ είτα.

Χαμογέλασε προστατευτικά καὶ κυττάντας με —κωκοχρονόναχη— μὲ δίναμο στὸ ζερβί μου μπράτο, φυθίσως ἐμπιπετυκά :

— Ναι. Δὲν γελάστηρες. Καὶ μάλιστα κάνω στὰ Παρισινά σαλόνια πρωτάρικοτε ἐφφέ. Είμαι πατέγυνωτος κοσμικός ποιητής. 'Εξινην δὲλα τὰ ζωντανὰ λούσιοντα τῆς Παρισινῆς ἀριστοκρατίας, μὲ στίχους ὑπέταστης ἐμπνεύσεως. 'Ακούσεις κάνα—διὺ τετράστικα, ποὺ μόλις προχτές τὰ φαμφικάρισα :

Είσαι ωραία, είσαι ἀγία, 'Οποιος καὶ νὰ σὲ δῆ τὰ χάνει, είσαι—προσκυνῶ τὴν χάρι της! Πολλές καρδιές ἔχεις μαράνει —σωστὴ ή Παναγία Καὶ γονατίζοντας μπροστά σου είσαι τὸ πνεύμα τῶν ἐρώτων (αἰώνια Παντοῦ τὸ κάλλος σου ἔκαμε Οἱ θαυμασταὶ σου φεγγίσουν αἱ κερότον. πειρα παγαλόνια!...

"Αρχίσα τὰ γέλια καὶ τὸν λοξούταζα εἰρωνικά τὸν ἀνεκδήγητο φίλο μου, τὸν κύριο 'Ιξ. Μά κείνος μὲ ὑφος πληγωμένης ἀξιοφετείας, μούτε πεισματωμένος :

— Μονάχα εσύ, γερογμωνιάρη, δὲν νοτιμεύεσαι τὰ φιλολογικά μου προῖντα. 'Εσν συγκινεῖσαι μονάχα ἀπὸ ἔδωδα, ἀποκιακά καὶ σαφεδελλοθάεσλα, πεξὲ μὲ ἀνοικονύμητε χαρακτήρα. Γρῦ δὲν νούθεις ἀπὸ ποίησι, δὲν κάλθησες ποτὲ ὅπτε στὰ καπούμα τοῦ Πηγάσου. Καὶ δημοσία. Είνε πασίγνωστο στὶς ἐφημερίδες τὸ φιλολογικὸ φυεδόνυμο μου.

— Μτᾶ; 'Εχεις καὶ φυεδόνυμο; τοῦ φώναξα γεμάτος κέρι.

— Ναι. Είμαι παντοῦ γνωστός μὲ τὸ φυεδόνυμο μου: "Αδωνίς Μπράζοντερσαύλοπτέσσιοφ. Καὶ μόνον εσύ δὲν μὲ ξέρεις.

Τὰ πράγματα ησαν σοθαρά. Θύμωσε στὰ καλά δ' ἀγαθόψυχος μολατάντα φίλος μου καὶ πληγώθηκε ὁ ἐγωισμός του, ποὺ δὲν ξέρα—μηνού, καθὼς ἔλεγε, δ' μονος—τὸν φιλολογικὸν θύματος του. Πήρα ύφος σοθαρά, ἀνάλογο μὲ τὴν περίσταση, καὶ τὸν καθησυχασα, δρὶς δίχως κάποιο. Τοῦ δήλωσα ἐπίσημα :

— Δὲν σὲ θαυμάζω, φίλε μου, γιὰ τὶς "Αρχίσεις νὰ κάνῃ τούμπες μέσα στὴν ἐκκλησία...

ποιητικές σου δάφνες. "Οχι. "Ολα τὰ περιμένω ἀπὸ σένα. Είσαι πνεύμα. Μεγαλορυῖα. Μόνο μιὰ ἀποφάσια ἔχω. Τί διάμονας σοῦ ἤρθε καὶ διάλεξες ἔνα φυεδόνυμο δέκα πῆχες; "Αν ήταν κοντότερο ἀγάπη, θὰ ἤταν ποὺ φωμαντικό.

Ίκανοποιήθηκε ὁ καθώμενος λίγο. Καλμάρισε, μετάνοιωσε γιὰ τὴν ἔξαψή του καὶ μούρωμιρίσε :

— "Αχχξ! Τὴ δυστυχία τῆς ζωῆς μου. Τὴ γελοιοτοίση τοῦ ἔαντο μου. "Ολ' αὐτὰ κι' ἄλλες συμφορές ἀκόμα, τὶς χρωστάω στὸ κοντό μου ὄνομα. "Ιξ! "Αειντε νὰ ζήσης στὴν κοινωνία μὲ τέτοιο δόνιμα! "Ιξ! Μισός πόντος καὶ κάπι είνε διλόληρο τὸ καταραμένο κι' ἀνύμεματικόν δόνιμα μου. 'Ο καῦμός τῆς ζωῆς μου. "Ιξ καὶ ξερό σου, μοὺ λέγαν δύο, σάν ἀσκογαν τ' δόνιμά μου. Καὶ ἔτιλεξα μὲ τὴν ποίησι; "Οταν μούταν πόντο είνε παῖ σικ γιὰ ἔνα διανούμενο νάγκη φυεδόνυμο; Τότε... Τότε ζεθίμανα κι' ἔγων καὶ πῆρα ἔνα φυεδόνυμο δέκα πῆχες μαρού, καθὼς καὶ μόνος σου τὸ είτες: Μπράζοντερσαύλοπτέσσιοφ...

Σώπασε ὁ φίλος μου καὶ σκούπισε τὸν ἰδρῶτα του. Τὸν κύτταζα μὲ ἐνδυαρέον καὶ κτυπάντα μεγαλινά τὸ πηρούνι μου στὸ ἄδειο πατό. "Εξαφνα μούριθε μιὰ λίδη.

— Δὲν μοῦ λέσ, ἀλήθεια, τὸν φότησα, τι σοῦθισε νὰ γίνηται κοινωνικός; Οἱ ἐνορτεῖσε σου σὲ σεβόντουσαν καὶ τὰ περιοντες φίνα ἀπὸ πεισέσσα καὶ φαχάτι. Τὶ τρέλλα σ' ἔπιασε νὰ φύγης;

Στέναξε θλιβερά ὁ πολυτεχνίτης κι' ἐρημοσπίτης φίλος μου. Κούνησε τὸ κεφάλι του, μοὺ ζαναζήτησε τὴν ζημιή κατνοστακούλα καὶ βγάζοντας καπότινα σύνερα τὸν καπνό, ἀρχίσεις νὰ μοῦ λέη:

— "Ας φύγεις ὁ σαλτιτάργκος!... "

— Πῶς; Τί; φύναξα μὲ ξεπληξ.

Μά κείνος μοῦ ζανάπει:

— Ναι. Ξέρω τι λέω. "Ας φύγεις ὁ σαλτιτάργκος! 'Εξ αἰτίας του μούδωσε τὰ πεπονίσια σου στὸ κέρι δεσπότης τῆς πειριφερείας μου.

— Τὶ σαλτιτάργκοις καὶ παπούτσια μοὺ ταπιονᾶς ἔδω, μορέ παιδί μου; Τίστοτε δὲν καταλαβαίνω, τοῦ φόναξα ἀντόμουνα.

Μά κείνος ζαναζατένεις πιὸ θλιβερά ἀκόμα καὶ κυνόντας τὸ κεφάλι του, μὲ κίνδυνο νὰ τὸ ζεσαρφότησῃ ἀτ' τὴν θέσι του, ἀρχίσεις νὰ μοῦ λέη:

— "Έχεις δύση. Δὲν ζέρεις. "Ακου λοιπὸν τὴν Ιστορία: Θυμάσαι βέβαια πρὸ χρόνων ποὺ ίμουν πατᾶς στὸ Σαλν-Γκενολέ. "Ημουν ἀμάθητος ἀκόμα. Δὲν είχα αποντεῖσι καθὼλον στοῦ κόδουν τὴν καπνό. 'Απλούσκ, καὶ θυησασ, τὰ περιγάνα καὶ τὰ περιγάνα καλά μὲ τοὺς ἀπλούστερους ἀκόμα ενορτεῖσε μου καὶ τὰ περιοντες φίνα.

... Φοβόμουνα μονάχα τὶς γρούνιες τοῦ δεσπότη μου. Θεοφόβούμενος γεροντάρως, δὲν σίρκωνες ἀστεῖα σὲ δῆ, τι ἤταν σχετικό μὲ τὴ θησεία. Τὸ καύμα εἴνε τὰ τάξει δύο, κι' ἔκανε συγκέντησης πετερωμάτησες στὰ κωμάρια τῆς έπισκοπῆς του. 'Αλλομον στὸν πατάδες ἀπ' τὶς γρούνιες καὶ τὰ νεῦρα του, σάν τοὺς τόκωνταν σέπειαν.

... Μιὰ Κυριακὴ σαρακωστῆς, μετὰ τὴν λευτονηγία, τρόπωσα στὸ ξεμολογητῆρι μου, γιὰ νὰ ζημιολογήσω δσσούς θέλαντε νὰ μεταλάβων.

... Κατέβασα τὸ μτεφοντέ, δῶται λέει κι' ἡ θησεία, γιὰ νὰ μὴν τρέπωνται οἱ χριστιανοὶ νὰ λένε τὰς ἀμαρτίες τους, βλέποντάς με, κι' ἀρχίσα τὴν ξεμολόγηση.

... Κρημμένος στὸ ξεμολογητῆρι μου, ἀδρατος ἀπ' δύοις, ἀσκογαν τὶς συνηθισμένες κλήψεις καὶ τ' ἀπαράλλαχτα παραστρατήματα τῶν χωρικῶν. Τὸν διάβαζα τὴν σχετική εισήχη, τὸν δὲν θέρεταις αἱματοτίῶν ἢ τοὺς τιμωροῦσα μὲ κάνοντας ἀνάλογον καὶ τοὺς ξετελνα στὸ διάβο μου νὰ μεταλάβων.

... Σὲ μά στημην παρουσιαστήριες καὶ κάποιος, ποὺ δὲν ἔβλεπα τέβεια τὸ πρόσωπό του, μὰ μονάχαν ἐντύπωντας ἡ παράξενη φωνή του.

... Μιλούσε μὲ τὴ μύτη κωκιά, ποὺ μοῦ οχιστανέι. Άθελά μου, νὰ μητήξεις τὰ γέλια. Κατάλαβα πῶς ἤταν πρωτόφερος στὴ ζωή μου τέτοια θιάτροτη φωνή, τέτοιες χοντρές κι' ἀνοικονόμητες αἱματίες.

... Μ' ἔπινγε κι' περιέργεια, νὰ τὸν γνωρί-

